

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23
ผู้วิจัย	สุวิทย์ เขตชมภู
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์ ดร.วีระวัฒน์ ดวงใจ
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 2) หาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนและ 3) ติดตามผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ดำเนินการ 2 วนรอบ แต่ละวนรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกตการณ์ และการสะท้อนกลับ กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยประกอบด้วย กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 21 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 44 คน เป้าหมายการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา จำนวน 599 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสังเกตแบบสัมภาษณ์แบบประเมิน และแบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ ค่าเฉลี่ยค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดหมวดหมู่ของเนื้อหาและนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพและปัญหาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา

1.1 สภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน พบว่า สภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนมีฐานะยากจน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องไปทำงานต่างถิ่น ปล่อยให้ นักเรียนอยู่กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่พ่อ แม่ ทำให้ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอน กำกับติดตามดูแลนักเรียน ทำให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวมีปัญหาเกี่ยวกับด้านความประพฤติไม่ปฏิบัติตาม

กฎระเบียบของทางโรงเรียน และไม่ปฏิบัติตามกฎกติกาของสังคม

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียน
ดงมะไฟวิทยา

1.2.1 ด้านครูผู้สอน พบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ แต่
ขาดทักษะการทำงานที่เป็นระบบและต่อเนื่อง

1.2.2 ด้านนักเรียน นักเรียนส่วนหนึ่งยังไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของ
ทางโรงเรียน ขาดความรับผิดชอบ ไม่ปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคมและนักเรียนส่วนหนึ่ง
ไม่ให้ความร่วมมือกับการจัดกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์

2. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
โรงเรียนดงมะไฟวิทยาประกอบด้วย

2.1 การพัฒนาบุคลากร ดำเนินการโดย การศึกษาดูงาน การอบรมเชิง
ปฏิบัติการ และการนิเทศติดตามผล

2.2 กิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนประกอบด้วย
กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา(กิจกรรม 5 ส.) กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทาย
กิจกรรมภาษาพาเพลิน กิจกรรมคนดีศรีดงมะไฟ กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ กิจกรรมแต่ง
กายดีมีวินัย กิจกรรมนั่งสมาธิ กิจกรรมชยันตีมีประโยชน์กิจกรรมตาวิเศษ และกิจกรรม
ร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์ความดี

3. ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟ
วิทยา พบว่า

3.1 ผลที่เกิดขึ้นกับครู ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น ครูมีความพึงพอใจต่อการศึกษาดูงานและ
อบรมเชิงปฏิบัติการ อยู่ในระดับมากที่สุด

3.2 ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา มีพฤติกรรม
ดีขึ้น ผู้ปกครองมีความพึงพอใจพฤติกรรมของนักเรียน อยู่ในระดับมาก และจากการศึกษา
ความพึงพอใจของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนโรงเรียน
ดงมะไฟวิทยา ทั้งสองวงรอบ พบว่า ผู้ร่วมวิจัยและผู้ปกครองมีความพึงพอใจพฤติกรรม
ของนักเรียน เพิ่มขึ้น 0.10 อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

TITLE	Development of Students' Desirable Characteristics at Dongmafaiwittaya School under the Office of Secondary Educational Service Area 23
AUTHOR	Suwit Khedshomphu
ADVISORS	Asst. Prof. Dr.Watana Suwannatrai Dr.Weerawat Duangjai
DEGREE	M.Ed. (Educational Administration)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2019

ABSTRACT

This research aimed 1) to examine conditions and problems concerning students' desirable characteristics at Dongmafaiwittaya School under the Office of Secondary Educational Service Area 2; 2) to establish the guidelines for developing students' desirable characteristics; and 3) to follow up the development of students' desirable characteristics. The research employed two spirals of a four-stage participatory action research comprising planning, action, observation and reflection. The target research group comprised 21 co-researchers and 44 informants. The target development group consisted of 599 students at Dongmafaiwittaya School. The research instruments were observation forms, assessment forms, interview forms, and satisfaction forms. The quantitative data were analyzed through mean, percentage and standard deviation. Content analysis was used to analyze the qualitative data, in forms of content classification and descriptive presentation.

The findings revealed that

1. The conditions and problems concerning students' desirable characteristics at Dongmafaiwittaya School under the Office of Secondary Educational Service Area 23, were as follows:

- 1.1 In terms of conditions of students' desirable characteristics, students were from poor socio-economic background. In addition, most parents working in different cities found themselves missing regular emotional or physical support for

their children. Consequently, some students engaged in problematic behaviors, which might deviate from the school regulations and social norms.

1.2 The following problems on students' desirable characteristics revealed that:

1.2.1 In terms of teachers, they performed their duties and responsibilities for developing students' desirable characteristics but remain in an unsystematic and discontinuous manner.

1.2.2 In terms of students, some students failed to follow the school rules and regulations, social norms, and lacked responsibility. In addition, some students did not participate in school voluntary activities.

2. The guidelines for developing students' desirable characteristics at Dongmafaiwittaya School involved:

2.1 Personnel development included field trip, workshop and supervision.

2.2 Activities for improving desirable characteristics of students at Dongmafaiwitaya School included Morning Assembly, Joining Hands to Create Beautiful World (5S Improvement), Giving a Wai and Smiling Greeting, Using Pleasant Language, Exhibiting Exemplary Values at DongMafaiWittaya, Adhering to Buddhism Concept, Dress Code and Discipline, Meditation, Recycling Garbage into Useful Products, Magic Eyes, and Helping Each Other to Nurture Worthy Societal Values.

3. The effects after the intervention revealed that:

3.1 Teachers gained better knowledge and understanding for developing students' desirable characteristics. The teachers' satisfaction toward a field trip and workshop was at the highest level.

3.2 The students displayed more acceptable behaviors listed on the desirable characteristics. Parents also reported a high level of satisfaction with the improvement of students' behaviors. After the completion of a two-spiral implementation, the co-researchers and parents reported a high satisfaction level toward the improvement of students' behaviors, with an increase of 0.10 percent.

Keywords: Desirable Characteristics of Students